

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

XTRAMAX DAMP WASH F10

Valmisteen tuotenumero 143800

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Pesuaine offsetpainokoneille.

1.2.2 Toimialakoodi

222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite**

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Y-tunnus

Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

Pressmax printing products, Fujifilm Europe NV, Europark-Noord 21-22, B-9100 Sint Niklaas, Belgium
p. +32 3 760 02 00, fax +32 3 776 91 22

1.4 Häät puhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Helposti syttyvää. Ärsyttää ihoa.

Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Lisäksi höyryt voivat muodostaa räjähtäviä höyry-ilma-seoksia.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****3.1.1****CAS-numero
tai muu
koodi****3.1.2****Aineosan nimi****3.1.3****Pitoisuus****3.1.4****Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja
muut tiedot aineosasta**

142-82-5

Heptaani ja isomeerit

60 - 80 %

F; N;Xn; R11-38-50/53-65-67

67-63-0

Propan-2-oli

7 - 15 %

F; Xi; R11-36-67

108-87-2	Metyylisykloheksaani	15 - 30 %	F; Xn;N;R11-38-51/53-65-67
110-82-7	Sykloheksaani	0,5 - 1,5 %	F; Xn;N; R11-38-50/53-65-67

3.1.7 Muut tiedot

Valmistaja ilmoittaa, että tuote sisältää aromaattivapaiden hiilivetyjen seosta, jonka bentseenipitoisuus < 0.1 %.

R-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.

4. ENSIAPUOHJEET**4.1 Erityiset ohjeet**

Epävarmoissa tilanteissa tai oireiden jatkuessa hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.2 Hengitys

Potilas toimitettava raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.3 Iho

Iho pestään välittömästi runsaalla saippualla ja vedellä ja samanaikaisesti riisutaan tahriintunut vaatetus.

4.4 Roiskeet silmiin

Poista piilolinssit mikäli mahdollista. Huuhtelu välittömästi juoksevilla vedellä keskeytyksettä 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Potilaalle annetaan runsaasti vettä tai maitoa juotavaksi. Tajuttomalle ei saa antaa mitään juotavaa. Heti lääkärin hoitoon.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, jauhe.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vesi. Älä käytä suoraa vesisuihkua tai korkeapainesuihkua sammuttamiseen.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palossa muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmahengityslaitetta palotilanteissa.

5.5 Muita ohjeita

Palon läheisyydessä olevia astioita on jäädytettävä vesisuihkulla.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Vältä höyryjen hengittämistä. Käytä puhallinsuojainta. Poista syttymislähteet ja tuuleta alue.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Älä päästä tuotetta tai sammutusvesiä maaperään tai viemäriin. Rajaa valumat palamattomalla materiaalilla: maalla tai hiekalla. Ilmoita vahingosta alueelliselle ympäristöviranomaiselle.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot kerätään talteen ja peitetään sopivalla absorboivalla aineella (esim. hiekka, maa) ja poistetaan hävitettäväksi. Hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsitely

Noudata työterveyttä ja turvallisuutta koskevia lakeja ja yleisiä velvoitteita. Ohjeet suojavarusteista kohdassa 8.

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta työpaikalla. Vältettävä höyryn hengittämistä. Käytä hengityssuojaimia, jos ilman kemikaalipitoisuudet ylittävät työhygieeniset raja-arvot (HTP-arvot).

Varottava tuotteen kosketusta ihon ja silmien kanssa. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Työtiloissa ei saa syödä eikä säilyttää ruokaa. Pestävä kädet ja altistunut iho huolellisesti aina ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen.

Tuote voi muodostaa syttyviä/räjähäviä höyry-ilma-seoksia. Eristettävä sytytyslähdeistä. Tuote voi muodostaa staattista sähköä, joka voi aiheuttaa palon kipinöinnin yhteydessä.

7.2 Varastointi

Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa erillään sytytys- ja lämpölähteistä. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina. Säilytettävä erillään voimakkaista hapettimista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot**8.1.1 HTP-arvot**

CAS-numero	Aineosan nimi		
142-82-5	Heptaani [ja isomeerit]	300 ppm (8 h) 1200 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 2100 mg/m ³ (15 min)
67-63-0	Propan-2-oli	200 ppm (8 h) 500 mg/m ³ (8 h)	250 ppm (15 min) 620 mg/m ³ (15 min)
108-87-2	Metyylisykloheksaani	400 ppm (8 h) 1600 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 2000 mg/m ³ (15 min)
110-82-7	Sykloheksaani	100 ppm (8 h) 350 mg/m ³ (8 h)	250 ppm (15 min) 875 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Hyvä yleisilmastointi on yleensä riittävä useimmissa olosuhteissa. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalin käsittelyssä. Työvaiheen päätyttyä on kädet pestävä huolellisesti saippualla ja vedellä. Tarvittaessa kädet voideltava ihovoiteella. Tahriintunut vaatetus riisuttava välittömästi.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Hyvää yleistä ilmanvaihtojärjestelmää pidetään useimmissa olosuhteissa riittävänä. Työntekijöiden mahdollisesti altistuessa rajat ylittävälle pitoisuuksille tulee käyttää asianmukaisia hyväksytyjä hengityslaitteita ja suojaimia.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytä kemikaaleja kestäviä suojakäsineitä. Jos käsien upotus kemikaaleihin pitkittyy tai toistuu, käytä nitrilikumisiasineitä.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suojalasit. Silmienhuuhtelultaan tulisi sijaita työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Vältettävä ihokosketusta. Käytettävä sopivaa työvaatetusta.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Huomioi haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) päästöjen rajoittamista koskevat määräykset (VNa 435/2001). Valmisteen VOC-pitoisuus 100 %.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Väritön neste, tyypillinen haju

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.1 pH-arvo**

-

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

78 - 113 °C

9.2.3 Leimahduspiste

- 4° C

9.2.7 Höyrynpaine

-

9.2.8 Suhteellinen tiheys

-

9.2.10 Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi

-

9.2.11 Viskositeetti

-

9.3 Muut tiedot

Tiheys: 0,718 kg/l, 20 °C

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Tuote on pysyvä normaaleissa varastointiolosuhteissa. Säilytettävä erillään sytytyslähteistä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytettävä erillään hapettimista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Lämpöhajoamisen yhteydessä muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

Tästä nimenomaisesta tuotteesta ei ole saatavissa toksikologisia tietoja. Tuote on käsitelty ja luokiteltu Euroopan yhteisön direktiivien mukaisesti ottaen huomioon tuotteen ympäristölliset/toksikologiset ominaisuudet.

Tuote on luokiteltu terveydelle haitalliseksi, koska se aiheuttaa nieltynä keuhkovaurion vaaran.

Aineosien tietoja:

Propan-2-oli: LD50 = 5045 mg/kg (suun kautta, rotta); LD50 = 12800 mg/kg (ihon kautta, kaniini)

Heptaani ja isomeerit: LC50 = 103 mg/m³, (hengittämällä, rotta)

Metyylisykloheksaani: LD50 = > 3200 mg/kg (suun kautta, rotta); LD50 = 86700 mg/kg (ihon kautta, kaniini)

Sykloheksaani: LD50 = 12705 mg/kg (suun kautta, rotta);

11.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Ärsyttää ihoa.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

-

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

IHO: Usein toistuva ihokosketus voi poistaa ihon rasvakerroksen ja aiheuttaa ihotulehdusta.

SILMÄT: Ei ilmoitettu.

NIELEMINEN: Mikäli tuote aspiroituu (nestettä pääsee) keuhkoihin, se voi nopeasti imeytyä keuhkojen kautta elimistöön ja aiheuttaa kemiallisen keuhkokuumeen.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

Tästä nimenomaisesta tuotteesta ei ole saatavissa ympäristötietoja. Tuote on luokiteltu ympäristölle haitalliseksi, R50/53: Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Propan-2-oli; LC50 (96h) = 10 400 mg/l, kalalle.

12.2 Liikkuvuus

Aineosa	Höyrynpaine kPa 20 °C:ssa	Vesiliukoisuus mg/l 20 °C:ssa
n-Heptaani	4,6	ei liukene
Propan-2-oli	4,4	sekoittuu
Metyylisykloheksaani	5,73 (25 °C:ssa)	ei liukene
Sykloheksaani	12,7	ei liukene

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Ei tunneta.

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Ei tunneta.

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei tunneta.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Valmistajan oma vesistövaarallisuusluokitus (saksalainen, WGK =2) "tuote on haitallista vesistölle".

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Tuote on luokiteltu helposti syttyväksi ja terveydelle ja ympäristölle haitalliseksi, joten jätteet ovat ongelmajätettä. Puhdistamattomat pakkaukset ovat myös ongelmajätettä. Valmistaja ilmoittaa jätekoodin: 07 06 04: muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset. Katso ympäristöministeriön asetus 1129/2001 yleisempien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1206
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3,II
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	UN 1206 HEPTAANIT, 3,II
14.3.4	Muita tietoja	Luokituskoodi: F1.Rajoitettu määrä (LQ4): 3 l:n sisäpakkaus, koko kolli enintään 12 l tai kutistekalvoalustalla sisäpakkaus 1 l, koko kolli 12 l ja 20 kg. Pakkaustavat: P001,IBC02,R001
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3

Kauppanimi: **XTRAMAX DAMP WASH F10**

Päiväys 17.4.2008

Edellinen päiväys

6/7

14.4.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES
14.4.2.2	EmS	F-E, S-D
14.4.2.3	Pakkausryhmä	II
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	Marine pollutant: No
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES
14.5.2.1	ICAO-Varoituslipukkeet	3
14.5.3	Muita tietoja	Matkustajakone: < 5 L, Ohjeet: 305 / Rahtikone: < 60 L, Ohjeet: 307

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1 Varoitusetiketin tietoja

EY-numero -

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

F Helposti syttyvä

Xn Haitallinen

N Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Heptaani ja isomeerit

Metyylisykloheksaani

15.1.3 R-lausekkeet

R11 Helposti syttyvää.

R38 Ärsyttää ihoa.

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

S16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.

S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.

S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.

S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.

S60 Tämä aine ja sen pakkaus on käsiteltävä ongelmajätteenä.

S62 Jos kemikaalia on nieltä, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT

16.1 Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet

R11 Helposti syttyvää.

R36 Ärsyttää silmiä.

R38 Ärsyttää ihoa.

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia

Kauppanimi: **XTRAMAX DAMP WASH F10**

Päiväys 17.4.2008

Edellinen päiväys

7/7

vesiympäristössä.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.2 Koulutusohjeet

-

16.3 Käyttörajoitukset

-

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote, päiväys 30.3.2008

Kansainväliset kemikaalikortit <http://kappa.ttl.fi/kemikaalikortit>

STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, HTP-arvot 2007